

TRIBUNALFORENINGEN

EN UNDERSØGELSE AF DANMARKS KRIGE

Vi skylder krigens direkte og indirekte ofre, samt vores efterkommere, at få afklaret, hvad der foregik - og om der er noget, som bør få konsekvenser for beslutningstagerne.

IRAK- OG AFGHANISTAN KOMMISSIONEN

Med regeringsgrundlaget juni 2015, og dermed uden et flertal i Folketinget imod, blev den Irak- og Afghanistankommissionen nedlagt, der skulle have belyst Danmarks krigsdeltagelse, som det er sket i England, Holland, Norge og Sverige. Selv USA har haft en senatskomité til at gennemgå CIA's brug af tortur under krigen.

HISTORIKERUNDERSØGELSEN

Mens dannelsen af Tribunalforeningen stod på, foreslog Liberal Alliance at offentliggøre dokumenterne fra Irak- og Afghanistankommissionen. Selv om der tilsyneladende var et flertal i Folketinget for forslaget, kom det aldrig til afstemning.

I stedet lykkedes det regeringen i maj 2017 at skaffe flertal for iværksættelse af en historisk undersøgelse af Danmarks krige gennem de sidste 10 til 15 år. Desværre har regeringen på forhånd udelukket en juridiske undersøgelse, og udpeget undersøgere uden adgang til centrale dokumenter.

KRIGSUDREDNINGEN ERSTATTER IKKE EN EGENTLIG KRIGSKOMMISSION

Tribunalforeningen til undersøgelse af Danmarks krige i Irak og Afghanistan blev dannet straks efter at regeringen nedlagde Irak- og Afghanistankommissionen. Foreningens formål blev at holde fast i de uafklarede spørgsmål gennem en folkelig undersøgelse af Danmarks krige, ved at etablere et tribunal til undersøgelse af de juridiske og folkeretslige aspekter ved krigen.

Undervejs besluttede et folketingsflertal at iværksætte den stærkt begrænsede undersøgelse "Uvildig udredning af det historiske forløb af Danmarks militære engagement", der offentliggøres nu. Denne udredning har ikke de juridiske og folkeretslige aspekter i fokus, men har kortlagt baggrunden for de politiske beslutninger.

Den politiske aftale påpegede, at denne udredning ikke er en erstatning, og således ikke står i vejen for en senere kommissionsundersøgelse, hvor der tages stilling til juridiske og folkeretlige spørgsmål, herunder ansvar, hvis der måtte samle sig et politisk flertal.

Tribunalforeningen hilser den historiske udredning velkommen og forventer, at forskerne leverer et godt og lærerigt resultat. Dette på trods af, at udredningsarbejdet fra starten af blev kritiseret for at være i modstrid med fundamentale principper for uvildigt og redeligt videnskabeligt arbejde. Meget få ønskede at byde ind på projektet, og undervejs har forskerne mødt modstand fra politikere og partier, der ikke ønskede at stille informationer til rådighed.

Selv om det færdige resultat nu bastant kaldes for Krigsudredningen, er den på ingen måde en egentlig krigskommission. Udredningen er ikke tilstrækkelig, og bør omgående få den juridiske efterfølger, som den politiske aftale lægger op til.

TRIBUNALFORENINGEN

Tribunalforeningen stillede i forlængelse af nedlæggelsen af den officielle Irak- og Afghanistankommissions en række overordnede spørgsmål, baseret på det oprindelige kommissorium:

- Var de krige i Irak og Afghanistan, som Danmark deltog i, lovlige i forhold til international og national lovgivning?
- Overholdt danske soldater og andre af vore officielle aktører krigens love i Irak og Afghanistan?
- Kan resultatet af undersøgelsen få retlige konsekvenser for danske ministre, embedsfolk, officerer, militært personel i øvrigt og andre?

TRIBUNALFORENINGEN MØDTE HÅRD MODSTAND

Tribunalforeningen mødte en tilsvarende modstand. Foreningen havde oprettet et tribunal bestående af fem kompetente og uvildige personer: advokat Bjørn Elmquist, overlæge Ole Hartling, speciallæge Bente Rich, jurist Preben Søegaard Hansen og professor Christen Sørensen.

Tribunal fandt og gennemlæste de tilgængelige kilder, og tog kontakt til en række nøglepersoner for at få dem til at stå frem på en planlagt tribunal-høring i november 2018.

Kort før høringen måtte tribunalet imidlertid erkende, at det ikke ville lykkes at få deltagelse af politiske beslutningstagere, embedsfolk og eksperter med tilstrækkelig tyngde til at en tribunal-høring ville kunne besvare de stillede spørgsmål fyldestgørende og dermed gøre en samfundsmæssig og politisk forskel.

På Tribunalforeningens generalforsamling i januar 2019 tog man tribunalmedlemmernes beslutning til efterretning, og besluttede samtidig at finde en løsning, så resultatet af tribunalets forberedende arbejde bliver stillet til rådighed for offentligheden. Dette vil ske i form af en omfattende og offentlig tilgængelig dokumentindsamling. Samtidig vil der blive lavet en professionel dokumentarfilm med udvalgte nøglepersoner.

Målet er at skabe folkelig opbakning for en egentlig kommissionsundersøgelse, hvor der tages stilling til juridiske og folkeretlige spørgsmål, herunder ansvar.

FOLKETINGETS HOLDNING TIL KRIG ER UFORSVARLIG

Modet svigter for de politikere, der aktivt burde sørge for at Danmarks aktivistiske udenrigspolitik undersøges fyldestgørende. Tribunalforeningen arbejder derfor videre for at få svar på de juridiske og folkeretlige spørgsmål samt en kvalificeret vurdering af forberedelse og resultat af Danmarks krigsindsats.

Danmark har endnu ikke magtet en sådan demokratisk statusopgørelse. Om de mere end 75 krigsbeslutninger siden 1990 har været et godt værktøj. Om disse "militære bidrag" fortsat er det bedste, Danmark kan tilbyde – som det fastholdes i regeringens Udenrigs- og Sikkerhedspolitiske Strategi.

Danmark venter således fortsat på en egentlig dansk krigskommission. En fremsynet klarlægning på linje med, hvad andre demokratier har gennemført. En omhyggelig undersøgelse af, hvordan Danmark involveres i og optræder på den internationale scene i krigssituationer. En fortsat dansk fremfærd på den internationale scene kan kun fremstå som legitim, hvis den sker på et solidt demokratisk fundament.

DU KAN STØTTE TRIBUNALFORENINGEN

Du kan støtte Tribunalforeningens arbejde med at skabe et politisk flertal for at oprette en egentlig kommissionsundersøgelse, hvor der tages stilling til juridiske og folkeretlige spørgsmål, ved at melde dig ind i foreningen eller støtte foreningens arbejde økonomisk.

Årskontingent på 100 kroner og eventuelle donationer kan indbetales på foreningens konto i Arbejdernes Landsbank: Reg. nummer: 5381 Kontonummer: 0254397 eller via MobilePay 32448. Husk at opgive dit navn, telefonnummer og e-mail.

Hvis du støtter Tribunalforeningen med 300 kroner eller mere, modtager du et tryk i A3 af Tribunalforeningens folkeaktie, signeret af kunstneren Thomas Kruse.

Yderligere information hos Tribunalforeningens formand:
Hasse Schneidermann, tlf. 23 33 44 60. Hasse@Iraktribunal.dk

Facebook:

[Tribunalforeningen-til-undersogelse-af-Danmarks-krige](https://www.facebook.com/Tribunalforeningen-til-undersogelse-af-Danmarks-krige)

Hjemmeside: Iraktribunal.dk